

מבחן טוש"ע אור"ח סימן שי"ח

1. בבר מצוה של משפחת ק. צילם אחד הדודים שאינו שומר תו"מ את העליה לתורה, ואח"כ הגיש למשפחה במתנה אלבום מפואר עם התמונות של העליה לתורה היות וידע שאם הוא לא יצלם לא יהיה להם תמונות משבת זו- האם מותר למשפחה להסתכל בתמונות אלו.
2. בבית החולים מבשלים אוכל גם בשבת עבור החולים שיש בהם סכנה וצריכים לאוכל טרי ומזין. מספר המנות שמבשלים הוא כמספר החולים שרשומים באותה עת בבית החולים בדיוק. וארע מקרה וחילקו אוכל בשבת לחולה שיש בו סכנה, והיות ולא אכל כלל את האוכל המוגש לו, בנו שנמצא לידו לסעדו רצה לאכול את האוכל שהכינו לו – האם מותר לו לאכול אוכל זה.
3. סח לי ת"ח אחד, שכאשר שוכח להכין תמצית תה מער"ש, מערה בשבת מים מהמיחם לתוך כוס ומוסיף לכוס מים קרים עד שהמים נהיים פושרים, ואח"כ שם שקיות תה בכוס זה, ואחר שהמים נהיים תמצית מערה מים מהמיחם לכוס אחרת ושופך לכוס האחרת את התמצית שהכין. האם עושה ת"ח זה כהוגן או שיש לפקפק על דבריו.
4. א. האם מותר לשרות תפוח עץ בכלי ראשון רותח שלא ע"ג האש.
ב. האם מותר לשרות הערינג' בכלי ראשון שלא ע"ג האש.
5. הרב ב. קנה יין יבש יוקרתי לכבוד שבת שכתוב על הבקבוק להגיש בטמפרטורה 18 מעלות. דא עקא בטעות שמו בני ביתו בקבוק זה במקרר וכעת הוא בטמפרטורה של 4 מעלות. משראה כך הניחו ע"ג הפלטה כדי שיגיע לחום הרצוי ואז יסירו וישתהו לכבוד שבת קודש. א. האם מותר לעשות כן. ב. במידה ושכח והגיע היין לחום שיד סולדת בו האם מותר לשתותו.
6. כתוב בקצרה הדין והטעם במעשה שבת באופנים הבאים: א. בישל לח שנצטנן. ב. עירה מכ"ר על דבר שלא התבשל. ג. הניח דבר צלוי בכ"ר שלא ע"ג האש. ד. הגיס תבשיל שהתבשל כמאכב"ד. ה. הניח גוש בכלי שני. ו. טח שמן על גוש אחר שיצא מכ"ר וטרם הגיע לכלי שני [כגון שתחב בו מזלג]. ז. עירה מכלי ראשון מים רותחים מרובים על צונן מועט.
7. האם מותר להניח מערב שבת בשר עם שומן קרוש רב מאוד, כך שבמהלך השבת יופשר השומן. פרט לפי השיטות השונות וכיצד יש לנהוג למעשה.
8. מעשה וארע ובליל שבת שהגיעו הנשים לטבול במקוה וראו שהמקוה רותחת מאוד משום שזרמו אליה מים רבים מהבוילר החשמלי. האם מותר להוסיף מים קרים כדי לצנן את המקוה ויוכלו לטבול? והאם הדין משתנה כאשר המים התחממו בדוד שמש ולא בבוילר חשמלי.
9. כידוע ארגוני החסד השונים מכינים אוכל לאורחים השוהים בבית החולים בשבתות, ומכינים סיר גדול של צ'ולנט שמונח ע"ג הפלטה וא"א להורידו מהפלטה מחמת כובדו, וכל הרוצה יבוא ויטול ע"י המצקות שמונחים שם. האם יש בעיה עם דבר זה?
10. כלי ראשון, האם מבשל באופנים הבאים: א. ע"ג האש ואינו יד סולדת. ב. להשים בו בשר שור שלא נמלח כלל. ג. להשים בו מלח שלא בושל. ד. להשים בו מלח שבושל.

תשובות

1. יש לדון בתרתי. א. דין מעשה שבת ע"י ישראל מומר. ב. האם הסתכלות בתמונה נחשבת 'הנאה ממעשה שבת'. ונרחיב: קיי"ל שהעושה במזיד אסור לו לעולם ולאחרים מותר למוצ"ש כמבואר סי' שי"ח ואף אם עושה עבור אחרים מותר לאחרים במוצ"ש כמבואר במשנ"ב סק"ה. אלא שכתב הפמ"ג סי' שכ"ה סקכ"ב שבמומר יש להחמיר שאף שעושה עבור אחרים כאילו עושה עבור עצמו דיש לגזור שיעשה כן פעם אחרת שהרי הסברא ש'אין אדם חוטא ולא לו' לא שייכא גביה ולכן האחרים נחשבים כאילו עשה עבר עצמו ויש לאסור לאחרים לעולם. כעת יש לדון האם יש הנאה ממעשה זה.

ונראה פשוט שיש לאסור גם הנאה זו של הסתכלות בתמונות, ואף שכתב הח"א שיש צד להתיר במלאכת הוצאה כי לא עושה מעשה בגוף החפץ - כאן ודאי התמונה היא גוף החפץ של האיסור ולכן לדינא יש לאסור עולמית. אחר כותבי זאת ראיתי באורחות שבת ח"ג [כה, סו] שכתב לאסור עולמית מסברא נוספת, שאף אם נאסור בישראל מומר רק בכדי שיעשו - במקרה דידן ה'בכדי שיעשו' זה לעולם שהרי אף פעם לא יוכל לצלם מאורע זה בשבת וא"כ אין מציאות לעשות זאת במוצ"ש בכדי שיעשו ולכן יש לאסור לעולם.

2. קיי"ל שהמבשל לחולה בשבת אסור לבריא גזירה שמא ירבה בשבילו כמבואר בסי' שי"ח ס"ב. ויש לדון האם גזירה זו היא גזירה כללית שאם יאכל הבריא אפשר שפעם אחרת יעשה כן משהו אחר לבריא אחר או אף הבריא עצמו יעשה כן בפעם אחרת. או שהגזירה היא שמא יעשה כן המבשל שבשיל כעת פעם אחרת עבור הבריא. ואם זה כפי האפשרות השניה נראה שבמקרה דנן נראה אין מקום לגזירה זו מפני כמה סיבות. א. אין המבשל מכיר את האורחים ואין לאורח אפשרות לגשת אליו. ב. מכינים תמיד לפי כמות מדוייקת לפי מספר החולים ואין אפשרות שירבה עבור האורחים. אלא שלא מצאנו חלוקה בגזרה זו ולכן נראה שיש לאסור גם במקרה דידן לכן לאכול, וכן הראוני שפסק בשש"כ.

3. בתחילה יש לדון האם הכוס דינה ככ"ר או ככ"ש. ודעת הפמ"ג א"א ל"ג שדינה ככ"ר היות ועירה לתוכה בעירוי שלא נפסק הקילוח [ונלמד מדין אמבטי בגמ' מ: שאף שנמשך מים לאמבטי מחמי טבריה - עדיין שם כ"ר עליה] וכן אומרים בשם החזו"א. אלא שלמעשה לא נקטו חומרא זו לעיקר ההלכה ולכן יש לדון הכוס ככלי שני.

ומה שעדיין יש לדון הואיל ותמצית חלקה עשויה ממים שהם בגדר 'לח שנצטנן' וחלקה עשויה ממים שלא התבשלו מעולם וכעת ששם תמצית זו בתוך הכוס האחרת שהיא כלי שני יש לחוש למחזי כמבשל, ונבאר בקצרה: פסק המג"א וכן המשנ"ב סקל"ד שדבר שלא התבשל אסור לשרותו בכ"ר משום 'מיחזי כמבשל'. ויש להעיר שבגמ' מפורש שמותר להניח מים בכלי שני ואין בזה מיחזי כמבשל. ותי' הפמ"ג שלח בלח אין מיחזי כמבשל ורק מאוכל יש חשש זה. אך בתו"ש תי' באופן אחר, שכאשר מערה מים צוננים למים חמים אין כוונתו לבשל את הצוננים אלא לצנן את החמים ולכן אין בפעולה זו 'מיחזי כמבשל'. וא"כ לפי הפמ"ג באמת אין כאן חשש של מיחזי כמבשל, אך לפי התו"ש יש כאן חשש של מיחזי כמבשל שהרי אין כוונתו לצנן את המים החמים. ובמשנ"ב פסק בסק"ג ובסקל"ט שלח שנצטנן או חלב שנצטנן אין בו משום מיחזי כמבשל, ומבואר שלא התיר אלא בלח שנצטנן אך בשאר לח יש מיחזי כמבשל, וא"כ מוכח שלא פסק כתי' הפמ"ג דהרי לדעת הפמ"ג מותר לתת כל לח לתוך כלי שני כי אין מיחזי כמבשל לח בלח. ולכן אפשר שפסק כדעת התו"ש שרק כאשר רוצה לצנן חמים אין מיחזי כמבשל אך באופנים אחרים יש מיחזי כמבשל ולכן היקל רק בלח שנצטנן משום שצירף הדעות שאין ביטול אחר ביטול בלח.

ולפ"ז במקרה דנן אין להתיר לעשות כן לדעת המשנ"ב משום חשש של מיחזי כמבשל. ובשש"כ כתב בבאור דעת המשנ"ב שסובר שרק מים ושמן לא מתבשלים בכ"ש אך שאר דברים כן מתבשלים ולכן גם תמצית תה תבשל בכ"ש אא"כ נסמוך על השיטות שאין ביטול אחר ביטול בלח. וא"כ גם לפי ביאורו יש לחוש במקרה דנן כי חלק מהתמצית תה לא בושלה עדיין ויש לה דין של 'שאר משקיף' ועיין.

4. א. קיי"ל שכ"ר מבשל אף שלא ע"ג האש, אלא שתפוח הוא ראוי לאכילה כשהוא חי ויש לדון האם יש ביטול בדבר שראוי לאוכלו חי. ובשעה"צ אות קיד כתב שיש איסור תורה אף בביטול של פירות שיכול לאוכלם חיים והביא שם שהברכי יוסף הסתפק בדבר האם חיובו מהתורה או מדרבנן. וברעק"א סי' רנ"ד כתב בפשיטות שאיסורו מדרבנן.

ב. הנה בדבר ההעריג הביא הבי"ד דברי ספר הפרדס שהיות ומותר לאוכלו כשהוא חי מותר להדיחו בצונן, ובבי"ד תמה מדוע התיר רק בצונן הרי גם בחמים צריך להיות מותר. ולדינא נחלקו הט"ז והמג"א סוף ס"ד, שדעת הט"ז לפסוק כספר הפרדס ולכן אין להדיח העריג בחמים. ואילו לדעת המג"א היות ואפשר לאוכלו חי מותר לשרותו בחמים, ומשמע אף בכ"ר דכיון שפוסקים כקושיית הבי"ד שאין ביטול להעריג כי ראוי לאוכלו חי, מה לי כ"ר ומה לי כ"ש ובאמת כתב האג"ט מלאכת האופה סעיף י' שדברים שלא משתנים ע"י הביטול כלל אין בהם ביטול אף מדרבנן ומותר לגמרי. אלא שבשעה"צ הנ"ל מוכח שלא למד כך, שהרי ביאר בדעת הרמב"ם שדבר שלא השתנה מחמת הביטול אסור לבשלו מדרבנן, ולפי דבריו יש לבאר שהתיר המג"א להדיח העריג רק בעירוי מכלי שני אך בכלי ראשון אף המג"א לא יתיר [וכן מדויק מלשונו סקל"ו עיי"ש היטב]. ובבאור הלכה שם נראה שמבאר בדעת הט"ז שמחייב משום שלא שנה בין העריג לבין פירות שיכול לאוכלם חיים.

5. בגמ' מ: נאמר 'מביא אדם קיתון של מים ומניחו כנגד המדורה לא בשביל שיחמו אלא בשביל שתפיג צינתם'. ונחלקו הראשונים בבאור סוגיה זו, לדעת רש"י הבאור שאין להניח מים כדי שיתחממו אלא רק להניחם כדי להפיג צינתם. ולדעת התוס' הבאור שגזרו חז"ל שלא יבוא להפשיר אוכל במקום שיכול להגיע ליד סולדת אף שאין כוונתו שיגיע ליד סולדת שמא ישכחהו שם ויתבשל בשבת. ופסק השו"ע

סי"ד כדעת התוס'. וממילא האופן הראשון של השאלה לדעת רש"י פשוט שמותר ולדעת התוס' נראה לאסור.

אלא שעדיין יש לדון בדבר, שהרי ודאי שאין רצונו של האדם שיגיע היין לחום שיס"ב שהרי מקלקל בזה את היין ואפשר שבאופן זה לא גזרו חז"ל גזירת הפשר כי ודאי דעתו להקפיד להוריד היין מהפלטה טרם יגיע לחום שיס"ב. והנה כתב המג"א והביאו המשנ"ב סקצ"א, שמותר ליתן כלי עופרת סמוך לאש לחממו אף במקום שיהיה ניתן שם, והתיר מב' טעמים. א. אף אם יהיה ניתן הוי דבר שאין מתכוון דלא ניהא ליה. ב. מסתמא לא ישכח ויזהר לקחתו קודם. ומבואר בטעם השני שאין גזירת הפשר במקום שרוצה ליקח קודם שיתחמם וא"כ ה"ה במקרה דנן יש להתיר להשים את היין כי ודאי יקחנו קודם שיתחמם!¹

ולענין הנידון השני בשאלה, יש להתבונן בדברי המג"א שכתב לגבי כלי העופרת שהוי 'דבר שאין מתכוון' שמה הועיל בדבריו הרי סו"ס הוי פס"ר, אלא בע"כ היות ועתיד להורידם כי לא ניהא ליה שיהיו שם נחשב שאין זה פס"ר שהרי עדיין לא התחממו ורק יש חשש שאם ישאירם הרבה זמן ודאי יתחממו ומפאת שלא ניהא ליה תולים שיקחם ולכן ההשמה עצמה אינה פס"ר. ואם כנים הדברים אין בדבר איסור ככל דבר שאין מתכוון ואינו פס"ר כמבואר סי' שט"ז ס"ד.

6. כתב הפמ"ג שכל מעשה שבת שיש בו מחלוקת הפוסקים אם מותר או לאו, אף שנפסקה ההלכה לאסור, אם עבר ועשה לא נאסר מדין מעשה שבת כי יש לסמוך על הדעות המקילות. אלא שיש אופנים שבהם הדעות המקילות הינם דחויים מההלכה ואין לצרפם לענין להקל במעשה שבת. ומעתה נבאר האופנים הבאים: א. היות ולדעת הרמב"ם והרשב"א אין ביטול אחר ביטול שלח שנצטנן- יש להקל במעשה שבת [באור הלכה ס"ד ד"ה 'אפילו']. ב. אף שדעת הרשב"ם שעירוי מכ"ר לא מבשל, בכ"ז פסק המשנ"ב סקצ"ד לאסור בזה כי לא הובאה דעתו להלכה. ג. אף שאנו מחמירים שיש ביטול אחר צלי, מ"מ היות ודעת הראב"ה שאין ביטול אחר צלי ולדעת כמה אחרונים אף פסק כן השו"ע בסעיף ה' בדעה השניה, יש להקל שאין בזה מעשה שבת [משנ"ב סקמ"ו]. ד. קיי"ל שמגיס הוא מבשל, אלא שכבר נחלקו הראשונים האם תבשיל שהתבשל כמאכב"ד יש בו עוד משום ביטול. והפמ"ג כתב שאם הגיס תבשיל זה אסור המאכל מדין 'מעשה שבת' אלא שהבאור הלכה סי"ח פליג עליה היות ואפשר להסתמך על הראשונים שאין ביטול אחר שהתבשל כמאכב"ד עיי"ש עוד. ה. דעת המג"א והרשב"ל שגוש דינו ככ"ר ומבשל תמיד, ואילו דעת הרמ"א ביור"ד סי' צ"ד ס"ז שגוש דינו ככ"ש. ולדינא פסק המשנ"ב סקק"ח לכתחילה כדעת המג"א אלא שאם עבר ועשה מותר מדין מעשה שבת כי יש לסמוך על הרמ"א שאין דינו ככ"ר. ו. בזה כתב שעה"צ אות קמ"ב לאסור, כי בזה כולם יודו שגוש דינו ככ"ר שהרי אין דפנות שיצננו אותו ויהפכוהו לכלי שני. ז. כתב הבאור הלכה סי"ב בשם הבית מאיר להתיר באופן זה מעשה שבת, כי דעת הר"ן והרשב"א להתיר באופן זה כי תתאי גבר אף שהמים הצוננים הם מועטים.

7. בגמ' סוף במה טומנין מבואר שאין מרסקין את הברד ואת השלג אבל נותן הוא לתוך הכוס ואינו חושש. ונחלקו הראשונים בבאור הגמ', לדעת רש"י הטעם משום שכאשר מרסק הברד 'בורא מים הללו ודמי למלאכה', ולדעת הרמב"ם אסור גזירה שמא יסחוט פירות העומדים למשקים. וכתב הר"ן שלשיטתם האיסור רק לעשות בידים ולא ממילא. אמנם ספר התרומה כתב לאסור לעשות כן מצד 'נולד' ולכן אסור להשים אינפנד"א עם שומן סמוך לאש כדי שיהיה השומן זב ממנה, ולא התפרש בדבריו האם אסור אף בממילא או רק כשעושה מעשה בידים כגון באינפנד"א שעושה מעשה ומניח אותה סמוך לאש. וכתב הרמב"ן בדעת ספה"ת שהאיסור משום 'מוקצה', וא"כ לשיטתו יש לאסור אף באופן שקורה ממילא כי האיסור משום שהנולד הוא מוקצה ואסור באכילה. אלא שהרא"ש כתב בדעת סה"ת שהאיסור משום 'מוליד' והיינו שעושה מלאכה שמוליד המים והשומן וא"כ לשיטתו גם דעת סה"ת אוסר רק באופן שעושה בידים ולא באופן שנעשה הנולד ממילא. והמג"א סט"ז ביאר בדעת סה"ת שאוסר משום 'נולד' אלא שנראה בדבריו שאף הוא מתיר כאשר נעשה ממילא שהרי כתב שאם מניח את האינפנד"א קודם שהוסק התנור אין חסרון במה שהשומן זב ממנה, אמנם הקשה ע"ד הפמ"ג שאם הטעם משום 'נולד' מה אכפת לן ששם קודם שהוסק התנור סו"ס בסוף יהיה נולד ואסור אף בממילא אף לדינא העתיק המשנ"ב סקק"ו דברי המג"א ולא חש לקושיית הפמ"ג.

והעולה לדינא: לדעת רש"י והרמב"ם אין איסור להניח מערב שבת, לדעת ספר התרומה ע"פ דעת הרמב"ן יש מקום לאסור משום נולד שנעשה מוקצה בשבת וכן חשש הפמ"ג. אלא שלדעת הרא"ש וכן

¹ ובמגילת ספר ראיתי שכתב להוכיח כדבר המג"א מהתוס' בסוגיה שם על דברי הגמ' שלא ישתטף בצונן ויעמוד כנגד המדורה מפני שמפסיר מים שעליו. ונחלקו הראשונים בטעם הדבר, דעת הרמב"ם משום שנראה כמתרחץ בחמים, ודעת הרשב"א משום גזרת הפשר שיוכלו המים להגיע לחום שיס"ב. והתוס' שם ביאר כדעת הרמב"ם, ולא ביאר כהרשב"א משום שאין בזה גזירת הפשר דאין אדם רוצה להכוות מהמים שעל גביו ולכן ודאי שלא ישאר שם עד כדי שיגיעו המים ליס"ב.

לדעת המג"א אין לחוש לדעת סה"ת בנולד שנעשה ממילא וכן פסק המשנ"ב ולכן יש להתיר להניח תבשיל זה מער"ש על הפלטה.

8. הנה יש לדון את המקוה ככלי שני משום שהבוילר הוא כ"ר והמקוה היא כלי שני. אלא שיש למקוה דין אמבטי שפסק השו"ע סי"א [לפי ביאור הרמ"א] שאין לתת לאמבטי מים צוננים כי הם חמים הרבה וביאר המשנ"ב משום שהמים חמים הרבה מבשלים אף בכלי שני. אלא שפסקו האחרונים שאין לתת מים צוננים מועטים משום שמתבשלים אבל לתת צונן מרובים – שרי. וא"כ היה מקום להתיר לתת צונן מרובין, אלא שפסק הח"א והובא במשנ"ב סקפ"ג שבתנאי שמערה מים צוננים בשפיכה אחת כי כשמערה לאט לאט יתבשלו המים טרם שיצננו את האמבטי, ולפ"ז במקוה לא שייך לשפוך שפיכה אחת גדולה לקרר המים ויש לאסור לקרר המקוה. אלא ששעה"צ שם אות קי"א תמה על חומרת הח"א ואפשר שבמקום מצוה כדי לא למנוע מהנשים לטבול בליל שבת אפשר להקל כדברי שעה"צ.

עוד יש לדון שלדעת הפמ"ג א"א לג המקוה דינו כ"ר משום שנמשך אליה מהבוילר, ואם נחוש לחומרא זו נמצא שאין לערות אפי' צונן מרובים לתוך המקוה שרי חש המשנ"ב סקע"ז לדעת הר"ן שאמבטי שהיא כ"ר אין לערות לתוכה אפי' צונן מרובה. אלא שכבר כתבנו שאין לחוש לחומרא זו ובפרט במקום מצוה.

ואם המים הגיעו מהדוד שמש, דין המים שבמקוה הם 'תולדות חמה'. אמנם נראה מהסוגיה שאין הבדל בכל מה שדיברנו לעיל, שהרי אמבטי של הגמ' היא הוחמה מחמי טבריה שהם לדעת רבנן תולדות חמה [ורק לדעת ר' יוסי הם תולדות האור] ועליה נאמר כל דיני אמבטי.

9. במקרה זה באנו לנידון הוצאה מקדרה שמונחת ע"ג האש בתבשיל שמבושל כל צורכו. דהנה הר"ן והרשב"א כתבו בסוגיה שבת יח: שביוורה עקורה מע"ג האש יש דין מגיס אף שרק מוציא ע"י כף רק באופן שהתבשיל לא מבושל כל צורכו [ולשיטתם כמאכב"ד], ולשיטתם אין איסור להוציא עם כף כאשר מבושל כל צורכו אלא שהם עסקו כשלא נמצא ע"ג האש. והרמב"ם פסק שאסור להכניס כף ולהוציא התבשיל כשהיא ע"ג האש והמ"מ ביאר כוונתו שאסור רק באינו מבושל כל צורכו אך מבושל כל צורכו אף הרמב"ם מודה שמותר להוציא בכף אפילו שמונחת הקדרה ע"ג האש. ודעת הראב"ד שהוצאה מהקדרה אינה מלאכת מגיס כלל ומותר בכל ענין. וא"כ לפי הדעות הנ"ל מותר במקרה דידן להוציא מהקדרה בלא חשש אף שמונחת ע"ג האש כי מבשלת כל צורכה וכן הביא המשנ"ב סקקי"ג שדעת הב"י שאין חשש מגיס באופן זה. אלא שהביא המג"א דעת הכלבו שיש מגיס אף בקדרה שמבשלת כל צורכה אם נמצאת ע"ג האש ואסור מהתורה, וכתב שעה"צ אות קלו שאם מוציא מהכף ולא מגיס אסור הכלבו מדרבנן אף במבושל כ"צ וחשש לדעת זו, וא"כ לשיטתו יש חסרון גדול בדבר שעושים. ואף שתמה שעה"צ אות קמח על דברי הכלבו איך שייך בישול אחר בישול במבושל כ"צ – חשש לדעתו לדינא.

אלא שהחזו"א סי' ל"ז אות טו כתב בבאור דעת הרמב"ם כדעת הכלבו שהרי פשוט לשון הרמב"ם שאף במבושל כ"צ יש בו משום הגסה ואף שמוציא בכף כאשר נמצאת הקדרה ע"ג האש וא"כ אין זו רק חומרת הכלבו אלא אף דעת הרמב"ם, אך סיים החזו"א שם שהיות ולדעת הרשב"א אין בזה משום הגסה וכן לדעת המ"מ ברמב"ם אין בו משום הגסה – יש להקל לענין להוציא בכף [שאף לרמב"ם הוי רק דרבנן] לסמוך על המקילין שאין בזה איסור מגיס ובפרט במקום שלא יוכל להוריד את הקדרה מע"ג האש. ועל היתרא דחזו"א סומכים העולם להקל בדבר.

10. א. המג"א סקכ"ח כתב בשם הירושלמי שכ"ר מבשל כשנמצא ע"ג האש אף שאין יס"ב, אמנם הגר"א נחלק עליו וסובר שאין מבשל, וכן פסק המשנ"ב עיין שעה"צ אות פט. ב. בגמ' מבואר שצריכא מילחא בישולא כבישרא דתורא, וא"כ אין בשר שור מתבשל בכ"ר שלא ע"ג האש. אלא שכתב הרא"ש שאע"פ שהוא לא מתבשל הלחלוחית והדם שבו מתבשלים. ונחלקו הפוסקים האם אסור הרא"ש רק כשיש גם מלח או שאף בלא מלח מתבשלת הלחלוחית. והמשנ"ב סק"ע פסק לאסור. ג. כפי שהתבאר לעיל ללישנא א' בגמ' דין המלח כדין בשר שור ולכן לא מתבשל, ואילו ללישנא בתרא המלח מתבשל אף בכלי שני, ולדינא נפסק שלא מתבשל אף בכ"ר אלא שהחמיר שמלח מתבשל אף בכ"ש, תבוא עליו ברכה. ד. לדעת הרעק"א בהבנת המרדכי יש להחמיר גם בזה, ולדעת הבגדי ישע אין להחמיר בזה ולדינא כתב המשנ"ב סקע"א 'וטוב להזהר בכ"ר לכתחילה'.